

POLSKO-NIEMIECKA KOMISJA PODRĘCZNIKOWA

Polska i Niemcy w XX wieku

WSKAZÓWKI I MATERIAŁY
DO NAUCZANIA HISTORII

Pod redakcją

Ursuli A. J. Becher
Włodzimierza Borodzieja
Krzysztofa Ruchniewicza

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIE • POZNAŃ 2001

Spis treści

Przedmowa (<i>Włodzimierz Borodziej</i>)	7
Wstęp dydaktyczny (<i>Ursula A.J. Becher</i>)	15
Wprowadzenie: Wiek XX w historii stosunków polsko-niemieckich (<i>Klaus Zernack</i>)	23
I. Wojny światowe i granice	32
1. Pierwsza wojna światowa (<i>Jerzy Holzer</i>)	32
2. Druga wojna światowa, okupacja i polityka eksterminacji (<i>Włodzimierz Borodziej</i>)	34
3. Rozbiory Polski a przesunięcie państwa polskiego na zachód w 1945 roku (<i>Michael G. Müller</i>)	36
4. Granica (<i>Wolfgang Jacobmeyer</i>)	39
II. Zagadnienia ludnościowe	42
1. Migracje: wędrowka za pracą, emigracja, wypędzenie, przesiedlenie (<i>Włodzimierz Borodziej, Hans Lemberg</i>)	42
2. Rola i prawa kobiet, ruchy emancypacji kobiet (<i>Sophia Kemlein, Sławomira Walczewska</i>)	47
3. Mniejszość niemiecka w Polsce i mniejszość polska w Niemczech (<i>Piotr Madajczyk</i>)	51
4. Żydowska ludność Polski i Niemiec (<i>François Guesnel</i>)	53
III. Problemy strukturalne	58
1. Państwo demokratyczne, autorytarne, totalitarne (<i>Jerzy Holzer</i>)	58
2. Fazy rządów komunistycznych (<i>Jerzy Holzer</i>)	60
3. Odbudowa i gospodarka (<i>Dieter Bingen</i>)	61
IV. Zewnętrzne uwarunkowania polityczne	66
1. „Dziedziczna wrogość”: antypolonizm, nienawiść wobec Prus i Niemiec, niemieckie badania wschodnie a polska myśl zachodnia (<i>Jan M. Piskorski</i>)	66

2. Podział Europy w latach 1944-1955 (<i>Wojciech Roszkowski</i>)	68
3. Polityka wschodnia a współistnienie systemów (<i>Christoph Kleßmann</i>)	71
4. Polsko-niemiecka wspólnota interesów po 1989 roku (<i>Hans-Adolf Jacobsen</i>)	73
Rzut oka w przyszłość: jednoczenie się Europy a tożsamość narodowa (<i>Hans Henning Hahn</i>)	77
Wskazówki dydaktyczne (<i>Krzysztof Ruchniewicz</i>)	83
I. Wojny światowe i granice	84
II. Zagadnienia ludnościowe	92
III. Problemy strukturalne	101
IV. Zewnętrzne uwarunkowania polityczne	107
Źródła i materiały do stosunków polsko-niemieckich w XX wieku (wybór i opr. <i>Krzysztof Ruchniewicz</i>)	117
Kalendarium stosunków polsko-niemieckich w XX wieku (opr. <i>Krzysztof Ruchniewicz</i>)	267
Literatura uzupełniająca (opr. <i>Krzysztof Ruchniewicz</i>)	273
Przydatne adresy internetowe (opr. <i>Krzysztof Ruchniewicz</i>)	283
Noty o autorach	289